

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 162/19
Luxembourg, 19. december 2019

Sodba v zadevi C-390/18
Airbnb Ireland

Francija od družbe Airbnb ne more zahtevati licence za nepremičninskega posrednika, ker te zahteve ni priglasila Komisiji v skladu z Direktivo o elektronskem poslovanju

Veliki senat Sodišča je s sodbo z dne 19. decembra 2019, Airbnb Ireland (C-390/18), na eni strani razsodil, da storitev posredovanja, katere namen je prek elektronske platforme odplačno povezati potencialne najemnike s poklicnimi ali nepoklicnimi najemodajalci, ki ponujajo storitve kratkotrajne nastanitve, pri čemer se skupaj z navedeno storitvijo posredovanja prav tako ponujajo številne storitve, ki so glede na to storitev posredovanja pomožne, opredeliti kot „storitev informacijske družbe“ v smislu Direktive 2000/31 o elektronskem poslovanju¹. Na drugi strani je Sodišče menilo, da zasebni subjekt lahko nasprotuje temu, da se zanj v okviru kazenskega postopka z uveljavljanjem premoženjskopravnega zahtevka uporabljajo ukrepi države članice, ki omejujejo svobodo zagotavljanja take storitve, ki jo opravlja iz druge države članice, če navedeni ukrepi niso bili priglašeni v skladu s členom 3(4)(b), druga alineja, iste direktive.

Spor o glavni stvari izvira iz kazenskega postopka, ki je bil sprožen v Franciji na podlagi predloga za pregon z uveljavljanjem premoženjskopravnega zahtevka, ki ga je Association pour un hébergement et un tourisme professionnels (združenje poklicnih ponudnikov nastanitve in turističnih storitev, AHTOP) vložilo zoper družbo Airbnb Ireland. Airbnb Ireland je družba irskega prava, ki upravlja elektronsko platformo, ki omogoča, da se proti plačilu provizije – zlasti v Franciji – poklicni in nepoklicni najemodajalci, ki razpolagajo z nastanitvami za kratkoročni najem, na eni strani, povežejo z osebami, ki iščejo tovrstno nastanitev, na drugi strani. Poleg tega družba Airbnb Ireland navedenim najemodajalcem ponuja pomožne storitve, na primer podlago za določitev vsebine njihove ponudbe, zavarovanje civilne odgovornosti, orodje za oceno višine njihove najemnine in plačilne storitve v zvezi navedenimi storitvami.

Združenje AHTOP, ki je vložilo predlog za pregon zoper družbo Airbnb Ireland, je trdilo, da ta družba z istoimensko platformo ne le, da povezuje dve stranki, temveč opravlja storitve nepremičninskega posrednika brez poklicne licence, s čimer krši tako imenovani Hoguetov zakon, ki v Franciji velja za nepremičninske dejavnosti. Družba AIRBNB Ireland pa je trdila, da Direktiva 2000/31 vsekakor nasprotuje tej ureditvi.

Sodišče, ki mu je bilo predloženo vprašanje opredelitve storitve posredovanja, ki jo opravlja družba AIRBNB Ireland, je ob sklicevanju na sodbo Asociación Profesional Elite Taxi² opozorilo, da če storitev posredovanja izpolnjuje pogoje iz člena 1(1)(b) Direktive 2015/1535³, na katerega napotuje člen 2(a) Direktive 2000/31, načeloma pomeni „storitev informacijske družbe“, ki je ločena od poznejše storitve, na katero se nanaša. Vendar mora veljati nasprotno, če se izkaže, da je ta storitev posredovanja sestavni del celotne storitve, katere glavni element je storitev, ki spada v drugo pravno opredelitev.

¹ Direktiva 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 25, str. 399).

² Sodba z dne 20. decembra 2017, Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15); glej tudi SM 136/17.

³ Direktiva (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (UL 2015, L 241, str. 1).

Sodišče je v obravnavani zadevi menilo, da storitev posredovanja, kakršno opravlja družba Airbnb Ireland, te pogoje izpolnjuje, pri čemer narava povezav med storitvijo posredovanja in nastanitveno storitvijo ne upravičuje, da se navedena storitev posredovanja ne opredeli kot „storitev informacijske družbe“ in da se s tem za navedeno storitev posredovanja zavrne uporaba Direktive 2000/31.

Sodišče je za poudarjanje ločljivosti storitve posredovanja od nastanitvene storitve na prvem mestu navedlo, da se ta storitev posredovanja ne nanaša na takojšnje izvajanje nastanitvene storitve, temveč predvsem na zagotavljanje orodja za predstavitev in iskanje namestitev, ki se oddajajo, kar olajšuje sklenitev prihodnjih pogodb o najemu. Zato tovrstne storitve ni mogoče šteti zgolj za pomožno glede na neko celotno namestitveno storitev. Na drugem mestu je Sodišče poudarilo, da storitev posredovanja, kakršna je ta, ki jo opravlja družba Airbnb Ireland, nikakor ni nujna za opravljanje nastanitvenih storitev, saj imajo tako najemniki kot najemodajalci za to na voljo številne druge kanale, od katerih so nekateri na voljo že dlje časa. Sodišče je na tretjem mestu nazadnje ugotovilo, da iz elementov iz spisa ne izhaja, da bi družba Airbnb določala višino ali zgornjo mejo najemnin, ki jih zahtevajo najemodajalci, ki uporabljajo njeno platformo.

Sodišče je še pojasnilo, da nobena od drugih storitev, ki jih ponuja družba Airbnb Ireland, ne more omajati te ugotovitve, saj so te razne storitve zgolj pomožne glede na storitev posredovanja, ki jo opravlja ta družba. Poleg tega je navedlo, da drugače kot pri storitvah posredovanja, na katere se nanašata sodbi Asociación Profesional Elite Taxi in Uber France⁴, ne ta storitev posredovanja ne pomožne storitve, ki jih ponuja družba Airbnb Ireland, ne omogočajo, da bi se ugotovil odločilen vpliv, ki bi ga ta družba izvajala na pogoje opravljanja nastanitvenih storitev, na katere se nanaša njena storitev posredovanja, glede določanja višine zahtevanih najemnin in izbora najemodajalcev ali nastanitvev, ponujenih v najem na njeni platformi.

Sodišče je poleg tega preučilo, ali lahko družba Airbnb Ireland v sporu o glavni stvari nasprotuje temu, da se zanjo uporabi zakon, s katerim se omejuje svoboda zagotavljanja storitev informacijske družbe, ki jo opravlja gospodarski subjekt iz druge države članice, kakršen je Hoguetov zakon, ker Francija tega zakona ni priglasila v skladu s členom 3(4)(b), druga alineja, Direktive 2000/31. Sodišče je v zvezi s tem poudarilo, da dejstvo, da je bil navedeni zakon sprejet pred začetkom veljavnosti Direktive 2000/31, Francije ne more razbremeniti obveznosti priglasitve. Dalje je Sodišče po zgledu razlogovanja v sodbi CIA Security International⁵ štelo, da je treba navedeni obveznosti, ki je bistvena postopkovna zahteva, priznati neposredni učinek. Sodišče je ugotovilo, da iz tega izhaja, da če država članica krši obveznost priglasitve takega ukrepa, se lahko zasebni subjekt na to kršitev sklicuje ne samo v okviru kazenskega pregona zoper njega, ampak tudi v zvezi z zahtevo za odškodnino drugega zasebnega subjekta, ki uveljavlja premoženjskopравни zahtevek.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

⁴ Sodba z dne 10. aprila 2018, Uber France ([C-320/16](#)); glej tudi [SM 39/18](#)

⁵ Sodba z dne 30. aprila 1996, CIA Security International ([C-194/94](#)).